

ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ІНЖЕКТОРНОЇ УСТАНОВКИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ПОЛІМЕРНИХ КОМПОЗИТІВ

Богута О.С., магістрант, Халімовський О.М., к.т.н., доцент

КПІ ім. Ігоря Сікорського, кафедра автоматизації електромеханічних систем та електроприводу

Вступ. Для знаходження оптимальних керувань рухом динамічних систем, у тому числі для керування рухом інжекторної установки, використовуються різноманітні методи. Застосування того чи іншого методу пов'язано з особливостями оцінки характерних ознак технологічного процесу та формулювання критерію оптимізації. При вирішенні задачі точного формування порції полімеру в екструдованому виробі за допомогою застосування механізмів переміщення полімеру та датчика тиску необхідно враховувати конструкцію штока циліндра та шнека пластикатора, а також зміну тиску в основному каналі екструдера. Вирішення цієї задачі можливо за допомогою використання векторно-керованого електроприводу із системою стабілізації тиску. Ідентифікація характеру тиску повинна використовуватись в реальному часі з формуванням скорегованого сигналу керування в процесі формування порції полімеру. Тому задача розробки системи автоматизації інжекторної установки для введення точних порцій полімерних композитів та їх транспортування у виробі є актуальною.

Мета роботи. На основі аналізу технологічного процесу та режимів роботи інжекторної установки для точного формування порції композитних полімерів та їх транспортування у виробі визначити вимоги до системи автоматизації інжекторної установки.

Матеріали та результати досліджень. Можливість введення композитних полімерів у процесі екструзії за рахунок додаткових живлячих пристроїв досліджено в [1]. Подача полімеру з композитами може відбуватися безперервно або циклічно з визначеною періодичністю. Задана швидкість руху штоку визначає час заповнення циліндра та час виштовхування з нього полімеру з композитами на задану глибину в полімер основного каналу екструдера. В результаті моделювання процесу введення полімеру з допоміжного каналу в полімер основного каналу було визначено, що максимальна глибина проникнення відповідає куту введення $\alpha=25^\circ$ [2]. З метою забезпечення дозованого заданого розподілу композитних полімерів в екструдованому виробі пропонується варіант конструктивного оформлення інжекційної установки. Схема інжекційної установки представлена на рис. 1.

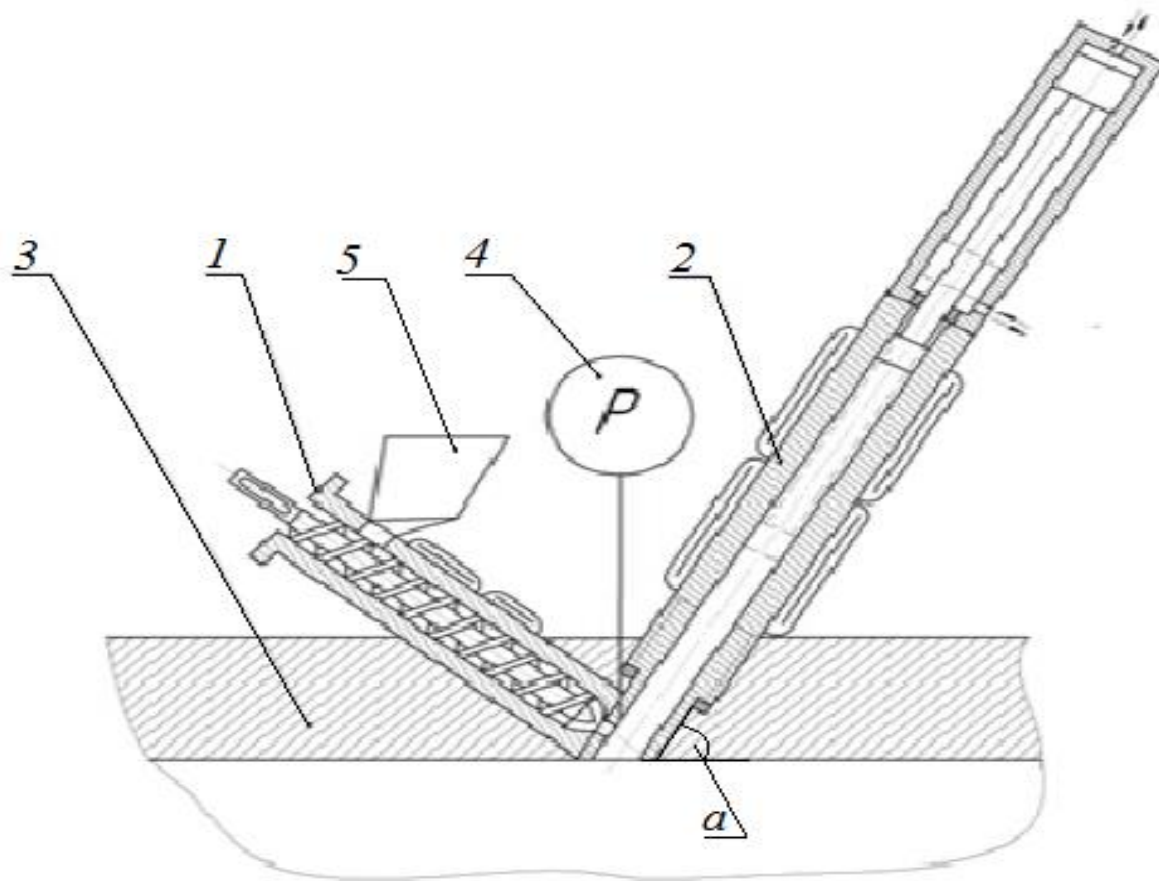

Рисунок 1 – Схема модифікованого інжекторного пристрою

За наведеною схемою під час наповнення інжекційного каналу черв'ячний пластикатор 1 підтримує в ньому тиск, рівний тиску у формуючому каналі. Після цього шток інжектора здійснює впрыск суміші із полімерних композитів зі швидкістю переміщення штока. Лінійний рух штоку забезпечується за рахунок передачі гвинт-гайка від обертового руху валу двигуна. На пластикаторі 1 змонтовано систему терморегулювання, яка включає нагрівники та вентилятори. Підтримання заданої температури ускладнено, оскільки черв'як в пластикаторі обертається в періодичному режимі, а в процес підготовки розплавленої суміші суттєвий вклад вносить дисипація механічної енергії від його обертання. Конструкція пристрою (рис. 1) передбачає заповнення циліндра 2 інжектора полімером з композитами та стрімке введення цього матеріалу штоком в полімер основного каналу екструдера 3, що формує виріб екструзійним способом. Клапан 4 забезпечує можливість послідовно відпрацьовувати фази наповнення циліндру полімером з композитами та його інжекційного введення. За допомогою завантажувального пристрою 5 відбувається завантаження полімеру з композитами. Бажані фізико-механічні властивості полімерних виробів з композитами залежать від кількості та глибини введення цих датчиків. Кількість датчиків у виробі залежить від кроку подачі порції матеріалу з полімерними композитами в полімер основного каналу.

Інжекторна установка відноситься до числа механізмів з повторно-короткочасним режимом роботи. Зазвичай в інжекторних пристроях малої

потужності використовують асинхронний двигун з короткозамкнутим ротором з живленням від мережі 380В. Вибір двигуна виконується за стандартним розрахунком [3]. З урахуванням особливостей технологічного процесу для електроприводу обертання шнеку пластикатора з заданою продуктивністю обрано асинхронний двигун типу 4А71В8У3. На основі аналізу технологічного процесу [4] до системи автоматизації інжекторної установки висуваються наступні вимоги:

- підтримання певного рівня лінійної швидкості штока інжектора та кутової швидкості обертання шнека пластикатора, для дозованого переміщення порції полімеру в основний канал екструдера;
- підтримка заданої продуктивності пластикатора та формування точних порцій полімеру з композитами в циліндрі інжекторного пристрою;
- запобігання неконтрольованих переміщень порцій полімеру в циліндрі інжекторного пристрою;
- забезпечення узгодженої роботи інжекторного пристрою та пластикатора.

Висновки. На основі проведеного аналізу функціонування технологічного процесу роботи інжекторної установки для формування точних порцій полімерних композитів та їх транспортування у виробі обрано конструкцію інжекторної установки та сформульовані вимоги для її системи автоматизації.

Перелік посилань

1. Методи та пристрої для виготовлення виробів з інтелектуальних полімерних композиційних матеріалів / В.І. Сівецький [та ін.] // Вісник НТУ «ХП». Серія : Механіко-технологічні системи та комплекси. – 2016. – № 4. – С. 95-101.
2. Modeling the electrostatic control over depth of the introduction of intelligent sensors into a polymer composite material / I. Ivitskiy [et al.] // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.– 2017. – Vol. 1, № 5 (85). – Pp. 4-9.
3. Основи проектування одночерв'ячних екструдерів /І. О. Мікульонок, О. Л. Сокольський, В. І. Сівецький, Л. Б. Радченко // Навчальний посібник. –К. : НТУУ «КП», 2015. – 200 с.
4. Автоматизація процесу виготовлення виробів з інтелектуальних полімерних композитів з урахуванням відносної швидкості руху компонентів/ Халімовський О.М.[та ін]// Вісник приазовського державного технічного університету. Серія: Технічні науки. – 2017. – С.155-161.